

Kres af oplyste Bønder i en smørfed, lollandsk Egn kaarede ham til sin private Sjælesørger, og selv vedblev han i ildfuld Tale og Skrift at slaa til Lyd for sin Anskuelse og hævde den som det nye Lys-Ord, der endelig og afgørende skulde bryde den døde Bogstavs-Troes Jernaag og samtidig standse de oplyste Klassers voksende Frafald fra Kristendommens evige Sandhed.

Denne Begivenhed — og ikke mindst det heldige Udfald, den fik for Vilh. Pram — havde medvirket til, at ogsaa andre af Partiets fremadstræbende Mænd fik Mod til at sige sig løs fra den trykkende Dogme-Tro. Man havde en Tid formelig kappedes om at fremsætte nye livsvækkende Sandheder. Saaledes havde en vis Pastor Magensen, der ogsaa var tilstede her idag, — en lille, blaaøjet Mand med lyse Englelokker — fornylig udgivet et opsigtsvækkende Flyveskrift „Bort med Helvedsstraffene!“, hvori han baade med grundig Lærdom og Hjertervarme havde paavist, at Troen paa en personlig Djævel og en evig Fordømmelse stred saavel mod vor Forestilling om Guds Algodhed som mod Bibeloversætternes nyeste sproglige Resultater.

Det var alle disse brændende Spørgsmaal, der nu var bragt paa Bane i Fru Gyllings Havestue, mens Regnen blev ved at strømme ned udenfor som Himlens trøstesløse Graad. Ordskiftet var efterhaanden bleven meget livligt, og navnlig gjorde Vilh. Pram et mægtigt Indtryk paa Forsamlingen, hvoraf iøvrig Størsteparten allerede forud hørte til hans Tilhængere. Endog Værtinden, Fru Gylling, havde nylig — om end først efter adskillig Vaklen — sluttet sig til det reformivrige Parti, hvad der i høj Grad havde styrket dettes Stilling indenfor Vennesamfundets Organisation. Den endnu smukke Dame med de smaa, fine Haarkrøller nedover Panden sad dybt nedsunken i en Kurvestol og saae tavs ud over Forsamlingen med dette i blide Drømme fortabte Blik, der havde givet hende Ord for at være Danmarks aandfuldeste Kvinde.

Der herskede blandt dem alle den frejdigste Stemning. Det udtaltes aabent, at hvad der nu skulde fuldbyrdes for Nordens Vedkommende, var den sidste, afsluttende Del af den Kirkerensning, som var begyndt med Luther og fortsat af Grundtvig.